

TALOUSARVIOALOITE 1229/2002 vp

Määrärahan osoittaminen Häme-lippu-kokeilun käynnistämiseen

Eduskunnalle

Liikenteen päästöt ovat Euroopassa ylivoimaisesti pahin ilmastouhka. Leijonanosa syöpää aiheuttavista pienhiukkasista ja ilmastomuutosta jouduttavasta hiilidioksidista aiheutuu liikenteestä. Liikennepäästöjä tulee pyrkiä vähentämään joukkoliikennettä suosimalla. Kulkuvälineen valintaan vaikuttavat oleellisesti sen kustannukset käyttäjälleen. Hämeen seudulla on vuosikausia yritetty kehittää järjestelmää, jolla saataisiin työmatkaliikenne joustavaksi ja edulliseksi. Tähän tarpeeseen luotiin niin sanottu Häme-lippu, joka kuitenkin näyttää jäävän toteutumatta, koska valtion taholta ei olla halukkaita tukemaan kokeilua.

Liikenne- ja viestintäministeriö ei suostunut tukemaan Häme-lippua sen vuoksi, että se piti hämäläisten työmatkoja pääkaupunkiseudulle liian pitkinä. Ministeriö edustaa tältä osin vanha-kantaista ja luutunutta näkemystä. Työpaikkojen suuren vaihtuvuuden aikana ei ole välttämättä järkevää muuttaa jokaisen uuden työpaikan perässä asuinkuntaa. Etenkin lapsiperheelle asuinpaikan pysyvyys on tärkeä lähtökohta.

Työpaikat keskittyvät kasvukeskuksiin, erityisesti pääkaupunkiseudulle, mutta asuminen siellä on tullut lapsiperheille liian kalliiksi. Hämeen ammattikorkeakoulun tuoreen tutkimuksen mukaan vantaalaisista kerrostalossa asuvista lapsiperheistä 60 % haluaisi asua jossakin muualla kuin Vantaalla. Heistä 39 % olisi valmis harkitsemaan muuttamista Hämeeseen seuraavien kolmen vuoden aikana. Hämeestä pääkaupunkiseudulla työssä käyvien määrä onkin ollut kasvussa.

Myös Hämeen kuntien, etenkin Riihimäen seudun, kehittymisen ja sinne toivottujen yritysten kannalta hyvät liikenneyhteydet ovat välttämättömiä.

Häme-lippu oli tarkoitus toteuttaa ensi vuoden alusta lähtien. Häme-lippu olisi tuonut 20 %:n alennuksen Hämeestä Helsinkiin, Tampereelle, Turkuun ja Lahteen suuntautuviin työmatkoihin. Hämeen liiton kesällä 2002 teettämän kyselyn mukaan lähes kaikki Kanta-Hämeen kunnat pitivät kokeilua hyvänä ja käyttäjämäärillä mitattuna yli 80:tä % edustavat kunnat olisivat lähteneet kokeiluun mukaan. Liikennöitsijät suhtautuivat myönteisesti kokeiluun: VR Osakeyhtiö vastasi myönteisesti, samoin Oy Matkahuolto Ab. Myös Linja-autoliitto ja linja-autoyhtiöt suhtautuivat hyväksyvästi kokeiluun, mutta halusivat ennen kokeilun käynnistämistä varmuuden alennusten jatkumisesta myös kokeilun jälkeen. Hanke kuitenkin kaatui siksi, ettei valtio ollut valmis osallistumaan kustannuksiin. Hankkeen onnistumisen kannalta olisi ollut ehdottoman tärkeää turvata kokeilun jatkuminen pidemmäksi ajaksi kuin suunnitelluiksi kahdeksi vuodeksi. Lyhyt kokeiluaika olisi koitunut suureksi ongelmaksi liikennöintiyhtiöille, joille muodostuisi voimakas hinnankorotuspaine kokeilun päättyessä.

Häme-lippu on loistava idea, jonka typistymisen jatkoltaan epävarmaksi lyhyeksi kokeiluksi ja lopulta kariutuminen on kieltämättä suuri pettymys. Hankkeen toteutuminen edellyttäisi vaaka- rahoitusta liikenne- ja viestintäministeriöl-

TAA 1229/2002 vp — Päivi Räsänen /kd

tä. Kokeilun arvioidut maksimikustannukset olisivat olleet 2 miljoonaa euroa vuodessa.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2003 talousarvioon momentille 31.60.63 lisäyksenä 1 000 000 euroa Häme-lippu-kokeilun toteutukseen.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Päivi Räsänen /kd